

Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) -
Hovedkontoret

Postboks 2440
3104 TØNSBERG

Deres ref.:
Vår ref.: 11/5413-10
Saksbehandler: Helga Rudjord
Dato: 23.05.2013

Rett til stønad ved logopedhjelp ved stemmevansker – folketrygdloven § 5-10

Helsedirektoratet har mottatt brev av 15.4.2013 fra Norsk Logopedlag. Logopedlaget mener at HELFO legger til grunn feil tolkning av regelverket når de gir avslag på søknader om stønad til logopedhjelp ved stemmevansker. Det vises til at alle barn henvist på grunn av stemmevansker, knuter, sulcus og polypper får avslag og at stort sett alle voksne med funksjonelle stemmevansker får avslag. Brevet følger vedlagt.

Helsedirektoratet viser til brev fra HELFO datert 13.2.2012 og vårt brev til HOD av 9.5.2012 som ble sendt med kopi til HELFO. I brevet framgår følgende:

HELFO viser til at det er særlige utfordringer knyttet til forståelsen av sykdomsvilkåret ved taleflytvansker og ved funksjonelle stemmevansker. Vi vil i den forbindelse vise til at det er etablert en forvaltningspraksis i rundskriv til folketrygdloven § 5-10 som åpner for at det kan gis stønad til logopedhjelp både ved taleflytvansker og ved funksjonelle stemmelidelser, men hver søknad må vurderes individuelt i forhold til omfanget av vanskene og hvorvidt behandlingen vil være av vesentlig betydning for medlemmets funksjonsevne.

Tilbakemeldinger fra Norsk Logopedlag og fra logopeder kan tyde på at HELFO har en mer restriktiv praksis i forhold til stemmevansker enn det som rundskrivet til § 5-10 legger opp til.

Vi vil understreke at det er langvarig forvaltningspraksis for å gi stønad til logopedhjelp både ved organiske og funksjonelle stemmevansker. Det er gitt noen føringer i rundskriv til folketrygdloven § 5-10 som det er naturlig å ta utgangspunkt i. Det framgår at "Med språk- og talevansker menes språk- og talevansker pga. organisk sykdom eller skade og talevansker på grunn av organiske **og funksjonelle stemmelidelser** (min utheving)". Videre er stemmevansker beskrevet slik:

Stemmevansker: Beskrives som en funksjonsforstyrrelse i stemmeapparatet hvor typiske følger er vedvarende heshet, bortfall av eller svak/sviktende stemme. Tilstanden kan skyldes organiske forandringer i strupen og/eller skade av nervebaner, men også være et resultat av feil bruk av stemmen. Dysfunksjonen vanskeliggjør daglig kommunikasjon.

Helsedirektoratet - Divisjon helseøkonomi og finansiering

Avdeling behandlingsrefusjon
Helga Rudjord, tlf.: 52047612

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Pilestredet 28, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Ved revisjon av rundskrivet i 2008 ble det lagt til grunn at årsaken til stemmevansker ikke skulle være avgjørende for om det skulle gis stønad etter honorartakst eller ikke. Tidligere praksis var at det ble gitt stønad etter honorartakst ved stemmevansker med en organisk årsak, og dekning etter refusjonstakst ved stemmevansker med en funksjonell årsak. Vi viser i den forbindelse til rundskrivet som gjaldt før revisjonen per 1.5.2008 hvor følgende framgikk under merknader til forskriften § 1 Vilkår for refusjon:

Med tale/stemme- og språkvansker menes språkvansker pga. organisk sykdom eller skade (herunder forstyrrelse til sekundær svikt i hørselsfunksjonen) og språkvansker pga. funksjonelle stemmelidelser.

Videre framgikk det under § 5:

Godtgjørelse etter honorartakstene gis etter praksis bare for behandling av organiske stemmelidelser. Funksjonell stemmelidelse anses vanligvis ikke å være av et slikt omfang at lidelsen gir rett til full refusjon.

Disse formuleringene fra rundskrivet bekrefter at det har vært en praksis for å gi stønad til logopedhjelp også ved funksjonelle stemmevansker. Fra og med 1.5.2008 gis det etter praksis stønad etter honorartakstene til alle som fyller vilkårene for stønad til logopedhjelp.

Helsedirektoratet er innforstått med at det på enkelte områder ikke er fullt samsvar mellom bestemmelser i forskrift og rundskriv til folketrygdloven § 5-10. Praksis etablert i rundskriv er imidlertid avklart med HOD. Det er behov for en grunnleggende revisjon av forskriften. Inntil det eventuelt foreligger en ny forskrift, mener vi at praksis etablert i rundskriv må videreføres og at årsak til stemmevansker ikke skal være avgjørende for retten til refusjon.

Vi viser for øvrig til informasjon om stemmevansker på <http://www.statped.no/Tema/Sprak/Stemmevansker/> hvor blant annet skillet mellom organiske og funksjonelle stemmevansker er omtalt og hvor det framgår at man i mange tilfeller ikke kan trekke et klart skille mellom organiske og funksjonelle stemmevansker.

Vi ber HELFO hovedkontor informere regionskontorene om innholdet i dette brevet, og vi forventer at praksis nedfelt i rundskriv blir lagt til grunn ved behandling av søknader om stønad til logopedhjelp ved stemmevansker. Hver søknad må vurderes individuelt i forhold til omfanget av stemmevanskene og hvorvidt behandlingen vil være av vesentlig betydning for medlemmets funksjonsevne.

Vennlig hilsen

Steinar Mathisen e.f.
avdelingsdirektør

Helga Rudjord
seniorrådgiver

Vedlegg: 2

Kopi:
Norsk logopedlag